

ACCOUNTANTSVERSLAG 2020

Gemeente Gooise Meren

IBDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de Gemeente Gooise Meren
T.a.v. het college van B&W
Postbus 6000
1400 HA BUSSUM

Amstelveen, 22 juni 2021
Kenmerk: JB/JvS/HV/AA21-1113

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Gemeente Gooise Meren (hierna te noemen ‘gemeente’) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 24 november 2020, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2020. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Dit jaar kwamen daar nog de gevolgen van het coronavirus bij, waardoor wij niet bij u op locatie konden langskomen en alle informatie en vragen digitaal hebben moeten afstemmen. Het gevolg hiervan was een iets minder efficiënt proces vanwege de inherente beperkingen aan de digitale middelen. Desondanks denken wij dat het proces goed is verlopen. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Drs. J.M.A. Brak RA
Partner en extern accountant Gemeente Gooise Meren

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING		AANDACHTSPUNTEN VOOR 2021		RESULTAAT 2020																																																		
<div><div></div><div>Wij zijn voornemens een controleverklaring af te geven waarin wij stellen dat de jaarrekening 2020 getrouw is en rechtmatig.</div><div></div><div>De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.</div><div></div><div>Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie.</div><div></div><div>Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.</div><div></div><div>De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.</div><div></div><div>De WNT is nageleefd.</div><div></div><div>Met uitzondering van een (technische)onzekerheid ten aanzien van de SPUK hebben wij geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.</div></div> <td colspan="2"><div>Op basis van de interim- en jaarrekeningcontrole 2020 zijn de belangrijkste aandachtspunten voor komend jaar:</div><div><div></div>Preventieve controle op naleving Europese en interne aanbestedingsregels.</div><div><div></div>IT-Beheersomgeving en functiescheiding binnen het financiële systeem.</div><div><div></div>Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle naar rechtmatigheidsverantwoording over 2021.</div></td> <td colspan="3"><table><tr><th>(x € 1.000)</th><th>2020</th><th>Begroting (na wijziging)</th></tr><tr><td>Saldo van baten en lasten</td><td>3.700</td><td>5.641</td></tr><tr><td>Mutatie reserves</td><td>-4.676</td><td>-5.641</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>-976</td><td>0</td></tr></table><div>Het resultaat over 2020 bedraagt € 1 miljoen positief na mutaties in reserves (2019: € 1,7 miljoen positief), terwijl € nihil was begroot. Het resultaat wijkt circa 0,6% af van de totale begrotingsomvang.</div></td>		<div>Op basis van de interim- en jaarrekeningcontrole 2020 zijn de belangrijkste aandachtspunten voor komend jaar:</div> <div><div></div>Preventieve controle op naleving Europese en interne aanbestedingsregels.</div> <div><div></div>IT-Beheersomgeving en functiescheiding binnen het financiële systeem.</div> <div><div></div>Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle naar rechtmatigheidsverantwoording over 2021.</div>		<table><tr><th>(x € 1.000)</th><th>2020</th><th>Begroting (na wijziging)</th></tr><tr><td>Saldo van baten en lasten</td><td>3.700</td><td>5.641</td></tr><tr><td>Mutatie reserves</td><td>-4.676</td><td>-5.641</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>-976</td><td>0</td></tr></table> <div>Het resultaat over 2020 bedraagt € 1 miljoen positief na mutaties in reserves (2019: € 1,7 miljoen positief), terwijl € nihil was begroot. Het resultaat wijkt circa 0,6% af van de totale begrotingsomvang.</div>			(x € 1.000)	2020	Begroting (na wijziging)	Saldo van baten en lasten	3.700	5.641	Mutatie reserves	-4.676	-5.641	Resultaat	-976	0																																				
(x € 1.000)	2020	Begroting (na wijziging)																																																				
Saldo van baten en lasten	3.700	5.641																																																				
Mutatie reserves	-4.676	-5.641																																																				
Resultaat	-976	0																																																				
ONTWIKKELING		BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN		UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN																																																		
<div>Grondexploitaties</div> <div><div></div>De grondexploitatie “Stork-locatie” is afgesloten met een negatief resultaat van 0,2 miljoen.</div> <div><div></div>De verliesvoorziening Bredius is afgenomen met € 0,5 miljoen.</div> <div>Sociaal domein</div> <div><div></div>Tijdigere rapportage van Regio Gooi en Vechtstreek is wenselijk met een gestructureerde terugkoppeling die beter aansluit op het controle en rapportage proces binnen de verschillende gemeenten.</div> <div>Corona</div> <div><div></div>Het coronavirus heeft impact gehad op de jaarrekening middels de baten en lasten van de TOZO-regeling, de parkeerbelastingen en de steunmaatregelen die de gemeente aan ondernemers heeft geboden.</div>		<div>De bij de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie bedraagt 1% van de totale lasten. Op basis hiervan is de goedkeuringstolerantie bepaald op € 1.600.000 voor fouten en € 4.800.000 voor onzekerheden.</div> <div><div></div>Aanbestedingsrechtmatigheid: Op basis van de spendanalyse hebben wij de lasten uit hoofde van een aantal contracten als onrechtmatig meegewogen in ons oordeel. De geconstateerde fouten hebben betrekking op diensten en leveringen en bedragen voor 2020 € 803.000.</div> <div><div></div>Onzekerheden bestaan ten aanzien van de Sisa regeling SPUK (€ 180.000), de PGB’s via het SVB (€ 357.000) en Wmo en Jeugdzorg via de Regio Gooi- en Vechtstreek (€ 203.000).</div> <div><div></div>Vooruitgang is zichtbaar in de rechtmatigheid. Zo is voor het merendeel sprake van oude contracten waarop de onrechtmatigheden betrekking hebben.</div>		<table><tr><th></th><th>2019</th><th>2020</th><th colspan="3">GTK 2020</th></tr><tr><th></th><th></th><th></th><th>Minst risicovol</th><th>Neutraal</th><th>Meest risicovol</th></tr><tr><td>Solvabiliteit</td><td>24%</td><td>22%</td><td>>50%</td><td>20-50%</td><td><20%</td></tr><tr><td>Grondexploitatie Netto/gecorrigeerde schuldquote</td><td>4%</td><td>4%</td><td><20%</td><td>20-35%</td><td>>35%</td></tr><tr><td>Structurele exploitatieruimte</td><td>64%</td><td>60%</td><td><90%</td><td>90-130%</td><td>>130%</td></tr><tr><td>Belastingcapaciteit</td><td>-1%</td><td>1%</td><td>>0%</td><td>0%</td><td><0%</td></tr><tr><td>Cijfer BDO</td><td>103%</td><td>108%</td><td><95%</td><td>95-105%</td><td>>105%</td></tr><tr><td></td><td>8</td><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>				2019	2020	GTK 2020						Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Solvabiliteit	24%	22%	>50%	20-50%	<20%	Grondexploitatie Netto/gecorrigeerde schuldquote	4%	4%	<20%	20-35%	>35%	Structurele exploitatieruimte	64%	60%	<90%	90-130%	>130%	Belastingcapaciteit	-1%	1%	>0%	0%	<0%	Cijfer BDO	103%	108%	<95%	95-105%	>105%		8	8			
	2019	2020	GTK 2020																																																			
			Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol																																																	
Solvabiliteit	24%	22%	>50%	20-50%	<20%																																																	
Grondexploitatie Netto/gecorrigeerde schuldquote	4%	4%	<20%	20-35%	>35%																																																	
Structurele exploitatieruimte	64%	60%	<90%	90-130%	>130%																																																	
Belastingcapaciteit	-1%	1%	>0%	0%	<0%																																																	
Cijfer BDO	103%	108%	<95%	95-105%	>105%																																																	
	8	8																																																				
DASHBOARD	JAARREKENING	FINANCIËLE POSITIE	BEVINDINGEN	BIJLAGEN																																																		

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
- 2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.4 Uw speerpunten

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1)

COVID-19 enorme impact op boekjaar 2020.

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie.

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen.

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in paragraaf Corona

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2020

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus hebben een grote impact gehad op het afgelopen jaar en dus ook op de jaarrekening over het boekjaar 2020. Ook voor 2021 zal dit naar verwachting nog in belangrijke mate het geval zijn. Wij hebben in onze managementletter u hierover ook al geïnformeerd en zijn de afgelopen periode meerdere keren in overleg geweest met uw organisatie.

Eind februari is de BADO-notitie met betrekking COVID-19 “effecten en risico’s voor decentrale overheden” uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is behandeld in de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA en is daarmee ook richtinggevend geweest bij onze controle van de jaarrekening 2020. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controle aanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](#)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening (paragraaf corona) en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan een jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19 maatregelen, plezierig en constructief.
- Het proces heeft wel vertraging opgelopen, mede doordat naar aanleiding van de controle voorgaand boekjaar nieuwe afspraken zijn gemaakt over de aan te leveren documenten die moeilijker te realiseren waren voor de gemeente. Er is vertraging geweest in de oplevering van de jaarrekening, dit kent een samenhang met een aantal bijzondere (eenmalige) events in het boekjaar en met Corona.
- Deze vertraging in de aanlevering heeft impact gehad op onze doorlooptijd van de controle, de efficiency in de controle en de bijzondere events hebben gezorgd voor additionele controle onderwerpen en urenbesteding bij zowel BDO als de gemeente.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma’s en taakvelden. De gemeente heeft er daarom voor gekozen om in één overzichtelijke paragraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de Gemeente Gooise Meren heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (2)

Belangrijkste bevindingen:

Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- ▶ Tozo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020.
- ▶ Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020.
- ▶ Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021.

Uw gemeente heeft in het kader van de Tozo-regeling een voorschot van het rijk ontvangen. De uitvoering van de regeling is belegd buiten de gemeente en wordt uitgevoerd door Gemeente Hilversum onder verantwoordelijkheid van Gemeente Gooise Meren (mandaat). Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af aan het rijk. De bestedingen in het kader van de Tozo-regeling over 2020 bedragen € 7,8 miljoen voor levensonderhoud en € 0,6 miljoen verstrekking in het kader van bedrijfskapitaal. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd aan de hand van de aanwijzingen van het ministerie in de nota verwachtingen accountantscontrole d.d. 8 april 2021 en de nadere richtlijnen van de sector commissie decentrale overheden van de NBA.

Wij hebben deze fouten en onzekerheden in ons oordeel meegewogen aan de hand van de aanwijzingen zoals opgenomen in hoofdstuk 9 van de nota verwachtingen accountantscontrole en gerapporteerd in bijlage B bij dit rapport. Op grond van de Tozo-regeling worden fouten en onzekerheden verwerkt in de definitieve rijksbijdrage Tozo. Vanuit onze controle zijn geen fouten en onzekerheden in de Tozo-regeling geconstateerd.

Overige corona gerelateerde bevindingen

In onze controle hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op de jaarrekening 2020. De belangrijkste bevindingen uit onze controle die relevant zijn in relatie tot uw interne beheersing of ons oordeel bij de jaarrekening zijn:

- De Tozo-regeling.
- Extra lasten voor Toezicht en handhaving regionale noodverordening coronamaatregelen.
- Lokale maatregelen voor ondernemers.
- De vaststelling van (additionele) subsidies.

2.2 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening 2020 is getrouw

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2020 van de Gemeente Gooise Meren een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 80.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
SiSa regeling H4 indicator 10 SPUK	-	180	Bijlage B
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo	-	380	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN en Jeugdzorg ZIN	-	230	4.2
Totaal	-	790	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.600	4.800	
Performance materialiteit (76% van de materialiteit)	1.200	1.200	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	80	80	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft door ons geconstateerde verschillen boven de rapporteringstolerantie gecorrigeerd. Voor fouten onder de rapporteringstolerantie bevestigt het college dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen m.u.v. een saldo ad € 803.000.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 80.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	180	Bijlage B
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo	-	380	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN en Jeugdzorg ZIN	-	230	4.2
Aanbestedingsrechtmatigheid	803	-	§
Totaal	803	790	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.600	4.800	
Performance materialiteit (75% van de materialiteit)	1.200	1.200	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	80	80	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de rechtmatigheid.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De onrechtmatigheden die wij hebben vastgesteld bestaan uit een divers aantal contracten, waarvan een groot deel van de contracten ouder zijn dan drie jaar. Een doorkijk naar 2021 laat zien dat op basis van het huidige contractenbestand een beperktere onrechtmatigheid resteert.

2.4 Uw speerpunten

Toetsing van
subsidieverstrekingen
niet zichtbaar

Het proces rond de EU
aanbestedingen is niet
sterk genoeg om
onrechtmatigheden te
voorkomen.

Monitoring op
contractbepalingen is
aandachtspunt

Inleiding

Bij de voorbespreking van onze controle aanpak zijn wij met de audit commissie een aantal aandachtspunten overeengekomen. Deze aandachtspunten hebben wij deels verwerkt in de onze interim-controle. Hieronder geven wij kort onze waarnemingen weer ten aanzien van deze aandachtspunten.

Incidentele subsidies

Wij hebben het subsidieproces beoordeeld, waarbij wij opmerken dat geen zichtbare toetsing in functiescheiding bestaat op de subsidietoekenning en -vaststelling in het zaakstelsel. Voor incidentele subsidies en bijdragen hebben wij niet kunnen vaststellen dat hier ook een dergelijke zichtbare toetsing plaatsvindt. Echter zijn deze stromen doorgaans ook niet materieel voor de jaarrekening. De vastleggingen omtrent de toetsingen beperken zich tot de conclusies ten aanzien van de verstrekte subsidie of alleen tot het verstrekken van de subsidie zelf.

Aanbestedingen

De financiële rechtmatigheid van inkopen (EU aanbesteding en prestatielevering) is nog onvoldoende geborgd in de processen. De controle van de VIC corrigeert een aanzienlijk deel van de gebreken in het proces, maar is gegevensgericht, achteraf en ziet (o.b.v. 2019) nog niet in voldoende detail toe op wezenlijke wijzigingen, soortgelijke opdrachten bij verschillende crediteuren en de audittrail kan sterker. In het huidige contractenbestand zien we dat de onrechtmatigheden snel afnemen.

Verbonden partijen

De monitoring op de verbonden partijen is bestuurlijk en financieel ingericht en is onderdeel van het besluitvormingsproces van de raad. Begrotingen, verantwoordingen en tussentijdse rapportages worden beoordeeld alvorens zij aan de raad worden voorgelegd. Vanuit onze controle signaleren wij dat de ambtelijke organisatie de tussentijdse monitoring verder aan het versterken is.

Wij merken op dat de monitoring van de dienstverlening door Regio Gooi en Vechtstreek een aandachtspunt is dat nog niet voldoende in de processen gevat lijkt. Monitoring met betrekking tot de juiste declaraties en de prestatielevering van de geleverde zorg is nog geen expliciet onderdeel in het proces, waardoor het risico bestaat dat contractbepalingen niet worden nagekomen. Binnen de Regio Gooi en Vechtstreek is een proces van interne controle aanwezig. De resultaten worden jaarlijks naar de gemeente verstuurd. De gemeente steunt op de monitoring en controle van de regio in dit proces. Daarnaast is dit jaar door de gemeente gestart met periodieke afstemming rond de uitgaven in het sociaal domein.

Voor de overige aandachtspunten ten aanzien van gevolgen Corona (TOZO [paragraaf 2.1,](#)) grondexploitatie ([paragraaf 4.3](#)) en de rechtmatigheidsverantwoording ([paragraaf 4.1](#)).

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2020

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2020

Resultaat 2020
ten opzichte van de
gewijzigde begroting
bedraagt € 976.000

Belangrijkste
afwijkingen in het
resultaat 2020 op
programma's

Het resultaat van Gemeente Gooise Meren over het jaar 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,0 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

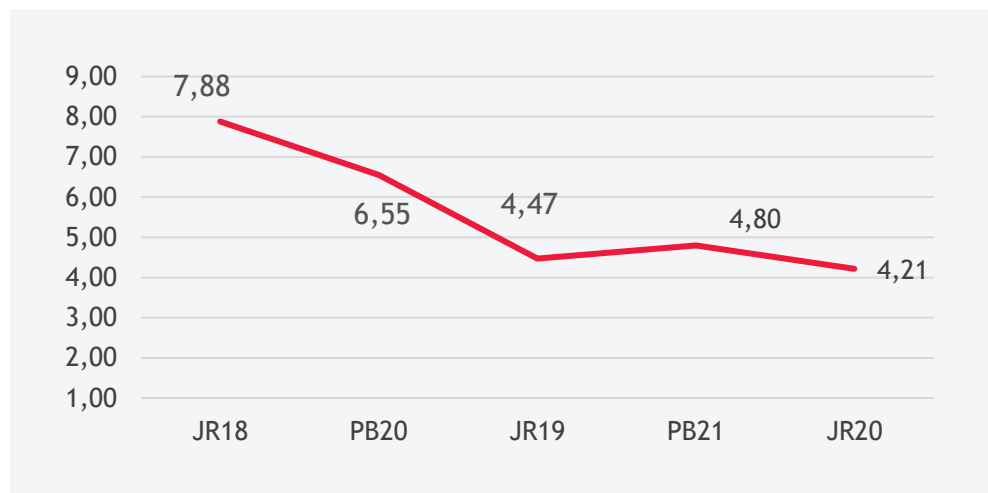
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2020	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo van baten en lasten	3.700	5.641	-1.941	-1,2%
Onttrekkingen reserves	-5.874	-6.839	965	0,6%
Dotatie aan reserves	1.198	1.198	0	0,0%
Resultaat	-976	0	-976	-0,6%

De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen worden toegelicht in de jaarrekening onder hoofdstuk "Toelichting belangrijkste afwijkingen per programma" pagina 244.

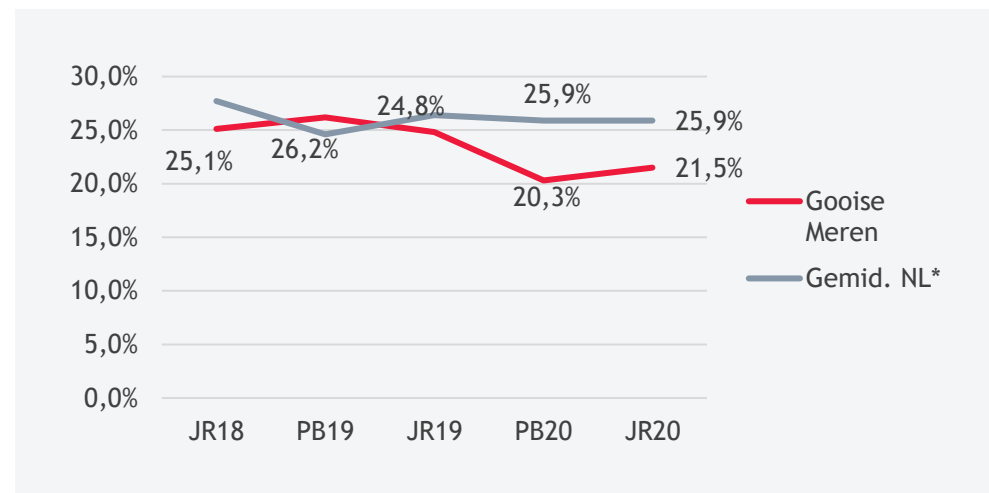
Het resultaat 2020 wijkt ongeveer -0,6% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

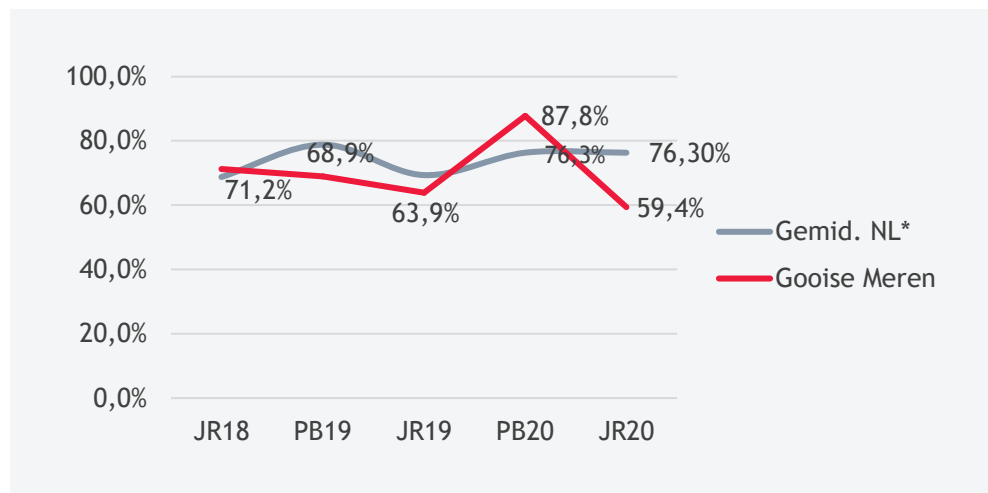
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

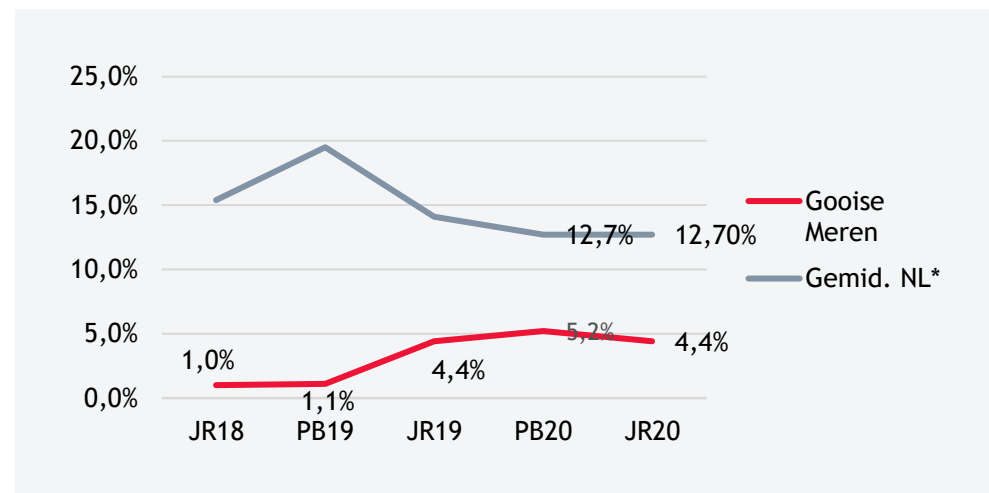
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

* De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten in de categorie < 50.000 inwoners. Data gebaseerd op Benchmark Nederlands Gemeenten van BDO.

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden GTK 2020 als referentiewaarden

Uw financiële positie is voldoende

Uw weerstandsvermogen is 4,21

De gemeente kan aan haar lange termijnverplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is minst risicovol

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 gaat gelden. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als referentie gebruikt bij ons beeld van uw financiële positie.

Weerstandsvermogen Gemeente Gooise Meren is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 40 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2020 is een bedrag van € 8 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De Gemeente Gooise Meren heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 9,5 miljoen. Het weerstandsvermogen van de Gemeente Gooise Meren is volgens het GTK 2020 ruim voldoende te noemen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2020 21,5%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de Gemeente Gooise Meren in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 59,4%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020).

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de Gemeente Gooise Meren is 4,4% (de waarde van de grond ten opzichte van de totale baten). De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 BBV, WNT en SiSa
- 4.5 Begrotingsrechtmatigheid

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2020

Graag maken wij concrete afspraken over uw ambities

Interne beheersing en onze aanpak voor 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 24 november 2020.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.). Samengevat waren de belangrijkste punten uit onze managementletter:

- De coronamaatregelen hebben niet tot noemenswaardige veranderingen in (beheersing van) de processen heeft geleid.
- Op IT gebied kan de gemeente een belangrijke stap zetten door een sterke inrichting van functiescheiding in het financiële systeem. Decade en gestructureerde controle van de juiste inrichting van bevoegdheden (op basis van een zgn. “soll matrix”).
- De naleving van de aanbestedingswetgeving is niet optimaal, de contracten(- en verplichtingen)administratie biedt nog niet de gewenste informatie.

Wij hebben in onze managementletter opgeroepen om uw ambities en mogelijkheden op het gebied van de interne beheersing te bepalen, zodat wij ook onze controle aanpak daarop kunnen aanpassen. Enerzijds omdat het niveau van interne beheersing de primaire verantwoordelijkheid is van het college / de organisatie en anderzijds om te voorkomen dat wij de lat in onze controle aanpak te hoog leggen en daar elk jaar met dezelfde bevindingen over blijven rapporteren. Graag gaan wij de komende periode met uw gemeente in gesprek over uw ambities, ook in relatie tot het opzetten van de interne beheersing i.r.t. de rechtmatigheidsverantwoording.

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie de NBA heeft hiertoe een notitie “Best practice maatregelen frauderisicobeheersing voor bestuurders en toezichthouders” onderhanden. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen zoals de gemeenteraad bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude kunnen de gelegenheden tot fraude afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. Landelijk vinden er diverse pilots plaats waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude. De best practice van de NBA is erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten.

Graag gaan wij met u in overleg over het vergroten van de actieve rol van de gemeenteraad/auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne audit afdeling, een accountant of een gespecialiseerde (fraude)onderzoekers.

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt. Wij hebben vernomen dat op deze consultatie veel reacties zijn binnengekomen die door de commissie BBV worden verwerkt. Gelijktijdig vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van het BBV en andere wetgeving. Desalniettemin is de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2021 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeente Gooise Meren met ingang van verslagjaar 2021 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeente

Gemeente Gooise Meren heeft concrete stappen genomen ter voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. In 2020 is gestart met een ambitiedocument dat door de raad is vastgesteld, waarin op hoofdlijnen aangegeven is hoe ze de wetswijziging willen invoeren en hoe de gemeente gaat verantwoorden. In het ambitiedocument is vastgelegd dat de verantwoordingsgrens voor een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid op 3% van de begroting is vastgesteld. Voor de interne beheersing en controle zal echter een signaleringsgrens van 1% worden gehanteerd. Zo ontstaat er een marge waarbinnen het college en de gemeenteraad het gesprek aan kunnen gaan over de aard van de onrechtmatigheden en zal een verbeterplan opgesteld worden. Door de interne controle in te richten op de grens van 1% sluiten u aan bij een eerdere aanbeveling van BDO.

In het najaar van 2020 zijn de financiële verordening, controleverordening en budgethoudersregeling aangescherpt om te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen. Gelijktijdig is een controlestatuut opgesteld en aan de raad voorgelegd, om de noodzakelijk onafhankelijke positie van de Interne Control verder te borgen.

In het Verbijzonderde Interne Controleplan voor het jaar 2021 is beschreven hoe Gooise Meren de rechtmatigheid zal toetsen en hoe zij tot een oordeel komt. Dit plan zal in 2021 worden besproken met BDO. De gemeente tracht de Verbijzonderde Interne Controle op een dusdanig niveau vorm te geven dat dit afdoende is voor de accountant om -zonder additionele controles- tot een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverklaring te komen.

De eerste bevindingen op rechtmatigheid deelt het college met de raad in het tweede voortgangsverslag over 2021 op basis van een interim-controle. In de jaarrekening 2021 komt de eerste rechtmatigheidsverantwoording door het college, met een uitgebreide toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1/3)

Sociaal domein 2020
bedragen circa
€ 49 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van Gemeente Gooise Meren met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2020 circa € 49 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2020	2019
Jeugdzorg ZIN	10,7	10,5
Wmo ZIN	15,3	13,9
Participatiewet	14,3	14,7
Tozo	8,4	-
Totaal	48,7	39,1

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2/3)

Fout pgb mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Rechtmatigheid fouten
pgb € 11.000

Financiële fouten pgb
€ 12.000

Onzekerheden pgb
geraamd op
0,4 miljoen

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2020 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een verklaring met beperking. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor Gemeente Gooise Meren zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,56%	1,88%
Wmo	1,41%	1,86%

De financiële rechtmatigheidsfout voor pgb voor de Gemeente Gooise Meren bedraagt circa € 11.000, bestaande uit € 4.000 Wmo en € 7.000 Jeugdzorg. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. De financiële getrouwheidsfout bedraagt € 13.000, bestaande uit € 5.000 Wmo en € 8.000 Jeugdzorg. Daarnaast bestaat er een verschil tussen de verantwoording in de jaarrekening en de verantwoording van de SVB van gesaldeerd circa € 49.000. In het kader van de rechtmatigheid nemen wij het niet- gesaldeerde verschil van € 23.000 mee in onze oordeelsvorming, maar rapporteren wij deze niet als controleverschil/ onzekerheid onder 2.2.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen en de controleverklaring van zorginstellingen die via de regio ontvangen worden, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van pgb Jeugdzorg en Wmo lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en Wmo niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de Gemeente Gooise Meren hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 380.000.

Via de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) is een review gedaan in overleg met ons waardoor wij kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2020 van uw gemeente.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (3/3)

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Afwijkingen bij productie-verantwoordingen
€ -

Resterende onzekerheid Jeugdzorg en Wmo circa
€ 203.000

Zelfstandig onvoldoende grip op lasten Wmo en Jeugd

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2020 circa € 15,3 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit de Gemeente Gooise Meren. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de Gemeente Gooise Meren per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Gooise Meren geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productie-verantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn gelijk aan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten.

Jeugdzorg ZIN

De productieomvang van Jeugdzorg ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2020 circa € 10,7 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Jeugdzorg ZIN vindt plaats vanuit de Gemeente Gooise Meren. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Jeugdzorg ZIN vraagt de Gemeente Gooise Meren per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Gooise Meren geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productie-verantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn gelijk aan de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat een fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten.

Tevens is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 203.000.

Wij concluderen dat Gemeente Gooise Meren zelfstandig onvoldoende grip heeft op een groot deel van de lasten inzake Wmo en Jeugdzorg. Dit resulteert in een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering van de zorg die wij hebben meegewogen in onze oordeelsvorming.

4.3 Ontwikkeling grondexploitaties

Redelijkheid
belangrijkste
schattingselementen
vastgesteld

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

Bredius

De positie onderhanden werk grondexploitaties bestaat uit de boekwaarde voor bouwgrondexploitatie Bredius met € 1,4 miljoen ultimo 2020. Tot op heden is 69% van de totale lasten ad € 9,9 miljoen gemaakt. Gezien de verkoop in 2022 en 2023 gepland is er 0% van de opbrengsten ad € 4,1 miljoen verantwoord. Door de economische ontwikkelingen zien we een beperkter risico ten aanzien van de afzetbaarheid bij dit project.

Ultimo 2020 is er een voorziening grondexploitaties gevormd tegen netto contante waarde ad € 5,3 miljoen (nominaal € 5,8 miljoen). Op grond van de berekening van de eindwaarden is een voorziening benodigd voor het project. In de jaarrekening is toegelicht dat door met name scherpere calculaties en aanbestedingsvoordelen de in 2019 getroffen verliesvoorziening (€ 5,8 miljoen) voor ruim € 0,5 miljoen is vrijgevallen.

Stork-locatie

De grondexploitatie Stork-locatie is afgesloten met een nadelig resultaat van € 239.000. In de exploitatie zijn 42 woningen in het dure segment in de verkoop gegaan. De eerder getroffen verliesvoorziening (€ 214.000) is in 2020, met het financieel afronden van dit project, vrijgevallen, waardoor het resultaat in 2020 per saldo nog € 25.000 negatief is.

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat Gemeente Gooise Meren de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 van de Gemeente Gooise Meren niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2020 van de Gemeente Gooise Meren voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2020. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Wel hebben wij een in lijn met voorgaand jaar een onzekerheid geconstateerd bij de specifieke uitkering sport (SPUK). Een deel van de investeringen in sport zijn via het gemeentelijk sportfonds gedaan. Momenteel is het onzeker of het sportbedrijf BTW in aftrek mag nemen, waardoor de ingediende BTW compensatie in de SPUK onzeker is. Zie tevens **Bijlage B**.

4.5 Begrotingsrechtmatigheid (1/2)

Onderschrijding
baten/lasten
€ 1,0 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 159,9 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 158,7 miljoen aan werkelijke lasten in 2020. Dit is in totaal een onderschrijding van 1,2 miljoen (0,6%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 154,3 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 155,1 miljoen aan werkelijke baten in 2020. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van € 0,2 miljoen (0,5%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2020 is er per saldo circa € 4,7 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 1,0 miljoen positief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

4.5 Begrotingsrechtmatigheid (2/2)

Overschrijding baten/lasten

Zoals blijkt uit de figuur op voorgaande pagina is op vijf programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
1. Inwoners en bestuur (totaal € 1.089.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet in het boekjaar isesignaleerd.	✓	
3. Openbare ruimte en verkeer (totaal € 931.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet in het boekjaar isesignaleerd.	✓	
4. Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme (totaal € 570.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door meer opbrengsten.	✓	
7. Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd (totaal € 2.260.000)	Betreft overschrijdingen welke deels worden gecompenseerd door opbrengsten en passen binnen het bestaande beleid.	✓	
8. Sport, Cultuur en Recreatie (totaal € 270.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door meer opbrengsten.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 (4.5 Toelichting op overzicht van baten en lasten en de individuele programma's).

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de Gemeente Gooise Meren, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 24 november met kenmerk 'AA20-1750'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.600.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 80.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controle aanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 24 november 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controle aanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van Gemeente Gooise Meren. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen significant risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Wij zijn van mening dat binnen de gemeente de mogelijkheden, om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen invloed uit te oefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten, beperkt zijn. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels
  - ▷ Onterecht niet Europees aanbesteden.
  - ▷ Meer besteden dan geraamd als gevolg van een wezenlijke wijziging in de opdracht.
- ▶ WNT-verantwoording voldoet niet aan de vereisten.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2020 van Gemeente Gooise Meren aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2020 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van Gemeente Gooise Meren zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Gemeente Gooise Meren als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2020 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2020 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2020 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2020 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen) en met het college en de auditcommissie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2020. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage (1)

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De Gemeente Gooise Meren heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï			
E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2022			
F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding			
F9	Extern Advies Warmtetransitie			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019			
H4	Specifieke uitkering Sport			
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	ONZEKERHEID	€ 179.630	Geen zekerheid over btw-positie sportbedrijf Zandzee doordat de Belastingdienst hierover nog geen standpunt heeft ingenomen.

B. Bevindingen SiSa-bijlage (2) - Tozo

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		

B. Bevindingen SiSa-bijlage (3) - Tozo

Tozo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout		
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Fout		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Onzekerheid		

bdo.nl